

Oponentský posudok

Prokop Matej: Porodní dům, atelier M. Kuzemenského ČVUT
Praha

Čo je to pôrodný dom - touto otázkou sa diplomant úvodom práce podrobne zaoberá, vysvetľuje odkiaľ sa vzal, aký má zmysel a čo je jeho obsahom. Aj v mojom okolí existuje polemika medzi mladými párami o tom, ako privádzať na svet nasledujúce pokolenia a aj pre mňa samého bol pôrod mojich detí silným emocionálnym zážitkom. Ak je to pre architektúru nová úloha, v akom zmysle ju projekt naplňa?

Miesto - poloha domu je dobre vybratá - citlivo voči svojej funkcii, v susedstve parku, medzi privátnym a verejným. veľkosť domu je adekvátna okolitej zástavbe a predstava jeho náplne duchovnému kontextu štvrte. Sprievodný materiál pracuje s premyslenou argumentáciou a výsledok podporuje úvahu o zmysluplnosti tejto typológie. Z hľadiska urbanizmu sa neprikláňa ani k dokončeniu bloku, ani k súňaležitosti s parkom. Zachováva si veľmi individuálne postavenie s veľkorysím nástupom, čo ho dosť monumentalizuje. To, si myslím, je v protiklade s tým, čo do tohto prostredia patrí.

Dojem, ktorý projekt vyvoláva je: som príjemným malým útočiskom, ideálnym pre svojich užívateľov. Dom chce byť príjemný, možno až veľmi príjemný, tým pádom trochu podliezavý. To je, myslím, ale otázka naturelu autora a jeho úprimnej snahy vyrobiť projekt domu, ktorý ponúka dokonalú službu.

Áno, dve tváre sú čitateľné: prísna stereotómna hmota kocky neprežrádza žiadne funkčné, či priestorové členenie. Našťastie diagonálna dispozícia vnáša do projektu napätie. Prehľadnosti dispozície pomáha osovú členenie a logická náväznosť miestností. Každá miestnosť má svoj charakter. K vytvoreniu ktorého pomáha aj integrácia zariadení predmetov. Otázkou ostáva, čo s architektúrou tejto novej typológie? Či ide o luxusnejšiu a mäkkšie vybavenú vilu s obnoveným prvorepublikovým duchom, alebo o pokornú a úprimne sentimentálnu poklonu deju, odohrávajúcemu sa v jej útrobach? Na túto otázku odpovedá autor návrhom malého chrámiku ako

idealizovanej schránky s minimálnou mimikou a sústreďuje sa na úpravu hniezda, v našom prípade design interiéru. Ostáva otvorené, či by sa nemohol trochu viac zaoberať jej štruktúrou, priestorovým členením, environmentálnym zázemím a urbánnym kontextom.

Čo autor ponúka a na čom si dáva veľmi záležať je forma, resp. formálne vyznenie. Projekt je dokonale vypravený, v pekných obaloch vo výraznej grafickej úprave, celkove je cítiť snaha o nadčasový design. V čom ide do hĺbky je materiál, úžitková hodnota presne vyváženej dispozície. Rozpracúva detail, čím chce naznačiť význam technológie spracovania a účasť remesla v návrhu. Čo mi chýba, je realizácia výraznejšieho architektonického konceptu, väčšie riziko a prejav záujmu o súčasné architektonicke témy. Verím a vidím, že tam sú prítomné, ale nesnažia sa a ničím nenaznačujú možnosť presahu a nejakého, aj riskantnejšieho, pohybu. Myslím, že až tak silné konzervatívne založenie projektu škodí, miestami mu chýba sviežosť a nedostáva sa k ich individuálnejšiemu rozvítiu. Za pozornosť stojí skutočne prepracovaná atmosféra jednotlivých miestnosti, ktorá je však tvorená niekedy dosť nearchitektonickými prostriedkami.

Dakujem Prokopovi za možnosť k nahliadnutiu veľmi komplexného spracovania, podrobnej práce s detailom a formálnej úrovne, ktoré sú vo výsledku určite dobrým podkladom k udeleniu diplomu a vstupu absolventa do architektonickej obce.

Otázky: Ak by ste mali menovať, ktoré precedensy sa viažu k projektu (architektúry ako takej, nie typológie) a v akom zmysle? Wittgeinsteinov dom vo Viedni?

Hodnotenie: B

Ján Studený
v Bratislave 13. 6. 2017